

АКТУАЛЬНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ ОЩАДЛИВОГО ВИРОБНИЦТВА НА ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Ромелашвілі О. С.

Національний фармацевтичний університет, м.Харків

У сучасних, нестабільних умовах ринку, багато підприємств прагнуть підвищити ефективність своєї діяльності за рахунок різних інструментів і методів організації виробництва. Одним з найбільш популярних і ефективних зараз методик, впроваджуваних в практику господарюючих суб'єктів, є ощадливе виробництво.

Ощадливе виробництво (англ. lean production, lean manufacturing) являє собою концепцію управління, яка передбачає оптимізацію бізнес-процесів з максимальною орієнтацією на ринок і урахуванням мотивації кожного працюючого.

Ощадливе виробництво становить основу нової філософії і культури менеджменту. Це широка управлінська концепція, спрямована на усунення втрат і оптимізацію бізнес-процесів: від етапу розробки продукту, виробництва і до взаємодії з постачальниками.

Практично у всіх галузях передових країн концепція «ощадливого виробництва» є визнаною стратегією індустріального розвитку і завойовує лідерські позиції на ринку. За останні 5 років понад 90 % фіналістів і переможців конкурсу Best Plants («Кращий завод») від порталу Industry Week's свідчили про використання методик Lean Production

Методики ощадливого виробництва застосовні для будь-якого напряму діяльності організації з метою стабільного підвищення конкурентоспроможності в умовах мінливого ринку.

Фармацевтичні підприємства не є винятком, так як основним їх завданням є ефективність виробництва, безпосередньо пов'язана зі складністю і тривалістю виробничого циклу. Чим довший цей цикл, чим більша кількість допоміжних і обслуговуючих виробництв в ньому задіяно, тим менш ефективним виявляється виробництво в цілому.

Інститут Кайдзен, який працював з великим числом фармацевтичних компаній по всьому світу, визначив типові результати, які здатні досягти компанії при застосуванні ощадливого виробництва:

- підвищити продуктивність праці на 30 – 70 %;
- скоротити запаси на 70-80%;
- скоротити займані площі на 30- 50%;
- значно поліпшити якість продукції та знизити відсоток браку;
- скоротити знос обладнання, зменшити витрати на його відновлення та час переналагодження.

У фармацевтичній промисловості процеси контролю і надійності відіграють ключову роль. Впровадження ощадливого виробництва може використовуватися для посилення конкурентної переваги організації. Її впровадження дозволяє компаніям скоротити витрати на всіх етапах виробництва, підвищити швидкість виробничих процесів та поліпшити якість продукції, що в свою чергу дозволить організаціям досягти значних успіхів в постійно мінливих умовах ринку, зайняти лідируючі позиції серед конкурентів та завоювати довіру споживачів.

Ощадливе виробництво часто не вимагає великих капітальних вкладень на придбання обладнання, матеріалів, технологій і ін. тому, ефективність і окупність даної концепції досить високі. При цьому максимізувати прибуток підприємств можливо за рахунок зміни культури управління виробництвом, системи взаємин між різними рівнями і підрозділами підприємств, системи ціннісної орієнтації співробітників і їх взаємин.